

DĚKUJEME BOHU!*Víme přece, bratří Bohem milovaní, že patříte k vyvoleným.* (1Te 1:4)

1. čtení: Skutky 16:40-17:15

Hlavní čtení: 1. Tesalonickým 1

ÚVOD: PROBLÉMY V TESALONICE

Milí bratři, milé sestry,

- ¹⁵ *Hleďte, aby nikdo neoplácel zlým za zlé, ale vždycky usilujte o dobré mezi sebou a vůči všem.*
¹⁶ *Stále se radujte,* ¹⁷ *v modlitbách neustávejte.* ¹⁸ *Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás.* (1Te 5:15-18)

To jsou čtyři verše z Pavlova 1. listu Tesalonickým, nad kterým jsme společně přemýšleli na přelomu roku. A já jsem se rozhodl, že se k tomuto apoštolskému dopisu ještě vrátíme. Začneme jej číst pěkně od začátku. Z knihy Skutků apoštolských jsme se dozvěděli, že apoštol Pavel při své druhé misijní cestě kázal evangelium také v makedonské Tesalonice. To je dnešní Soluň, druhé největší město Řecka. Rodiště bratrů Cyrila a Metoděje, kteří v roce 863 přinesli světlo evangelia i k nám. Pavlova kázání měla v Tesalonice veliký ohlas. Především mnozí pohané uvěřili v Pána Ježíše. Ovšem mezi tamními Židy apoštol nenašel mnoho těch, kterým by Bůh otevřel srdce pro radostnou zvěst o Kristu. Většina z nich byla pobouřena. Židé podnítli nenávisť u občanů toho města proti čerstvě obráceným křesťanům. Pavel co nejdříve odcestoval do Bereje, kam ho však tesaloničtí Židé pronásledovali.

A tak Pavel v Tesalonice pobyl jen docela krátký čas. Z Písma už nevíme o tom, že by se s tamními křesťany, kteří tak hltali evangelium, někdy znovu potkal tvář v tvář. Proto je 1. list do Tesaloniky přímo prosycen Pavlovým steskem po těch lidech. Apoštol je smutný z toho, že tyto své bratry a sestry nemůže vidět, mluvit s nimi, naslouchat jim, vyučovat je, povzbuzovat a potěšovat je.

Tento jeho dopis datujeme do roku 50 po Kr., asi 4-6 měsíců poté, co v Tesalonice sám působil. Jedná se tedy o vůbec nejstarší dochovaný list apoštola Pavla. A místo sepsání? Zřejmě Korint. (Sk 18:5; 1Te 1:8)

A co víme o tehdejší město Tesalonika? Bylo to významné makedonské přístavní město. V Pavlově době však Makedonie již dvě století patřila pod římskou správu. Ovšem Tesalonika byla výjimečná. Měla status svobodného města, což přinášelo tři velké výhody. Za prvé: Tesaloničtí nemuseli platit daně Římu. Za druhé: Město přímo nespravovali Římané, ale místní významní občané, které si obyvatelé města sami zvolili. A za třetí: V tom městě nebyla přítomná žádná římská vojenská posádka. Možná se ptáte: *Čím si takovou míru svobody Tesalonika zasloužila?* Odpověď zní: Svou dlouhodobou loajalitou vůči římským okupantům. Tesaloničtí si této velké dávky nezávislosti patřičně vážili. Chránili ji jako oko v hlavě. A právě to je cítit i z Lukášova dnešního vyprávění. Slyšeli jsme přece, že Židé o Pavlovi a prvních křesťanech prohlásili:

- *Ti, kteří pobouřili celý svět, přišli i k nám, a Jáson je přijal do svého domu! ⁷ Ti všichni porušují císařova nařízení, protože tvrdí, že pravým králem je Ježíš.* (Sk 17:6-7)

A hned bylo celé město vzhůru nohama! Tamní občané totiž měli strach, že se taková protivládní hesla (*Ježíš je král!*) donesou až k uším Římanů, kterých v tom městě nebylo zrovna málo. A římská občané to jistě rádi pošlou dál, až k uším samotného císaře Claudia. Ten vyšle své legie a bude po nezávislosti!

Křesťané v Tesalonice tedy téměř ve stejnou dobu, kdy uvěřili v Ježíše Krista, zakusili nepřátelství od druhých lidí. Zažili pronásledování od těch, kterým záleželo více na spokojeném životě než na pravdě a věčném spasení. Ještě jim stéká duchovní mléko po bradě (1Pt 2:2) a už procházejí prvními zkouškami, které prověří pravost a pevnost jejich víry.

I. VELIKÁ VDĚČNOST BOHU

A teď k dopisu samotnému. My jsme slyšeli 1. kapitulu, což je vlastně dlouhý a obsáhlý úvod k celému listu. Bratři a sestry, zkuste si schválně někdy porovnat úvody jednotlivých Pavlových dopisů. Na první přečtení všechny znějí velmi podobně. Ale je v nich veliký rozdíl. Tak například římským křesťanům se Pavel na začátku svého dopisu představuje a doporučuje, protože je osobně nezná. (Ř 1:1-4) Korintské křesťany zase brzy napomíná. (1K 1:10) Pro galatské nemá dobrého slova, protože ho pořádně naštvá. (Ga 1:6-9) A tesalonické bratry a sestry? Ty v úvodu svého dopisu velmi chválí. No, chválí... To asi není správné slovo. Pavel přece není profesionální kouč, nebo osobní trenér, aby ty lidi chválil. On je apoštol Ježíše Krista. A tak za křesťany v Tesalonice děkuje Hospodinu. Vzdává za ně díky Bohu.

- ² *Stále vzdáváme díky Bohu za vás za všechny a ustavičně na vás pamatujeme ve svých modlitbách.*

A víte, co? Nemusel by to dělat! Pavel si mohl zanadávat. Třeba na to, jak s ním v Tesalonice zacházeli Židé, jeho vlastní lid. Mohl dát průchod svému strachu o své čerstvě obrácené bratry a sestry v Kristu, které už od jejich obrácení neviděl. Mohl jim vypisovat, jak je smutný z toho, že s nimi nemůže být. Ale místo toho všeho apoštol začíná svůj dopis slovy vděčnosti.

Jen si to shrňme: *Komu Pavel děkuje?* Bohu, ne lidem. *Za koho děkuje?* Za všechny své bratry a sestry v Kristu, nejen za pár skvělých jedinců. *Jakým způsobem za ně děkuje?* Je to jen nějaký pocit vděčnosti? Není. Je to jasně formulovaná modlitba mířená k Bohu, což vyžaduje lidské úsilí. A vyjádřit slovy svou vděčnost vyžaduje víc úsilí než vděčnost pouze cítit. *Kdy za ně Pavel děkuje?* Stále. Každého dne, kdy se spolu se svými spolupracovníky schází k modlitbám. A nakonec: *Za co přesně Bohu děkuje?* Poslechněme si to ještě jednou:

- ³ ***před Bohem a Otcem naším si připomínáme vaši činnou víru, usilovnou lásku a vytrvalou naději v našeho Pána Ježíše Krista.***

Pavel je vděčný za to, že Bůh těm lidem dal nový život v Kristu. Nový život, který je vidět, který se navenek projevuje, a z kterého mají užitek jak lidé ve sboru, tak i lidé mimo sbor. Je to *víra*, která se na nich projevuje, která se potvrzuje dobrými skutky. Je to *lásky*, která se namáhá. *Láska*, která posiluje druhé lidi a zároveň vysiluje toho, který miluje. Je to *naděje*, která se nedá odradit nepřijemnostmi, které život přináší. *Naděje* v Kristu, která sílí uprostřed problémů všeho druhu. Čím víc těžkostí, tím silnější naděje. To jsou ty nejdůležitější křesťanské ctnosti, které v nás probouzí a utvrzují Duch svatý. A Pavel děkuje Bohu, že toto úžasné dílo milosti v těch lidech započal.

Přemýšlím nahlas: Když děkujeme Bohu za naše bratry a sestry, za co přesně vzdáváme dík? Určitě často za to, že jim Bůh dopřál tělesné zdraví. Že se mají dobře a že jsou zrovna šťastní. Ale u toho nesmíme skončit. Děkujeme Pánu za sebe navzájem, že v nás stále znovu probouzí a posiluje právě víru, naději a lásku.

II. ZNAKY BOŽÍHO VYVOLENÍ

Pokročme. Pavel dál píše:

- ⁴ ***Víme přece, bratří Bohem milovaní, že patříte k vyvoleným.***

Kraličtí překládají doslovně:

- *Věduce, bratří Bohu milí, o vyvolení vašem.* (1Te 1:4)

Tak to je síla! Jak apoštol, člověk z masa a kostí jako my, může vědět, koho Bůh v Kristu vyvolil? Jak si může být jistý, že právě tesalonické křesťany Bůh povolal? Není to přímo drzost volající do nebe? Copak vyvolení ke spáse není skrytý Boží úrdek, o kterém ví jen Bůh sám?

No, je i není. Písmo sice říká, že Bůh ve své věčnosti, dávno před stvořením světa, vyvolil ty, které ze své milosti zachrání a skrze Krista je přivede do svého království. (Ef 1:3-4) Ale jeho věčné rozhodnutí se v naši časnosti naplňuje. Postupně se odhaluje a projevuje. Apoštol Pavel zažil, na vlastní oči viděl a slyšel, že právě tesaloničtí jsou Bohem vyvolení a milovaní. O tom je skálopevně přesvědčen. Podle čeho to poznal?

Když jim kázal evangelium o Pánu Ježíši, Duch svatý se k tomu jeho zvěstování mocně přiznával. Mocný Bůh působil skrze apoštola a jeho spolupracovníky. Nic nechybělo. Zřejmě se udály i nějaké zázraky, ty vznešené projevy Boží přítomnosti. (v. 5) Bůh navíc otevřel srdce Pavlovým posluchačům. Oni neslyšeli o Ježíši Kristu jen svými ušima. Jejich nitro Krista přivítalo. Žádné „*jedním uchem tam a druhým ven.*“ Slovo Boží se chovalo jako žížala. Zavrtalo se do srdce lidí, jako se žížaly zavrtávají do země. Ti lidé v radosti Ducha svatého přijali evangelium. A to uprostřed veliké tísně! Těžké okolnosti spojené s přijetím Krista je neobraly o radost ze spásy. Jejich víra byla ještě v plenkách. A Bůh ji už nechal tříbit životními těžkostmi, nepřátelstvím druhých lidí, perzekucí stran místních úřadů. A tito nedávno nově narození křesťané se osvědčili! Necukli! Nevzdali se Pána Ježíše! (v. 6) A tím se také stali dobrým příkladem pro své bratry a sestry ve víře, kteří se o nich postupně dozvídali. (v. 7) Oni sami začali zvěstovat evangelium. Boží dobrá zpráva o spáse v Ježíši Kristu se u nich nezastavila. Naopak. Bůh si je ihned začal používat k tomu, aby zvěst sami nesli dál. K lidem kolem nich. (v. 8)

Nakonec pak: Tito křesťané se rozloučili s uctíváním bohů a model, které uctívali předtím. Odvrátili se od nich. Obrátili se od nich k jedinému živému Bohu, k Hospodinu. A jemu začali sloužit, skrze Ježíše Krista. (v. 9) To jim ovšem muselo přinést mnoho těžkostí: V rodině, v zaměstnání, v soukromí, stejně jako na veřejnosti. S Hospodinem je totiž potíže: On je Bůh žárlivý. (Ex 20:1-6) Nesnese vedle sebe žádné další bohy či modly. A člověk se nejednou v životě musí rozhodnout, zda bude dál sloužit Hospodinu i za cenu obtíží a těžkostí, nebo raději zvolí tu příjemnější a pohodlnější cestu ústupků, kompromisů, posedávání na více židlích, což ovšem k životu s Bohem nakonec nevede.

Jak píše Pavel: Tyto tesalonické křesťany zřejmě držela nad vodou víra v brzký příchod Pána Ježíše, kterému svěřili svůj život. Hněv lidí totiž není nic proti přicházejícímu Božimu spravedlivému hněvu, který jednou dolehne na celý svět. A tak oni raději sem tam snesou nějakou tu ránu od lidí, než aby přestali sloužit Pánu Ježíši, tomu ukřižovanému a vzkříšenému Pánu, jehož slavný příchod se blíží. (v. 10) Toto všechno jsou tedy viditelné znaky obrácených křesťanů, které si Bůh v Kristu přede všemi věky vyvolil.

III. JAK JSME NA TOM MY SAMI?

Bratři a sestry, jaké znaky Božího povolání jsou vidět na nás? Jak se v našem životě projevuje živý, mocný a láskyplný Bůh? Dotýká se nás silně jeho slovo? Usvědčuje nás a občas i pokořuje? Potěšuje a povzbuzuje nás? Umrtnuje v nás Duch svatý starého, hříšného člověka? A roste v nás Kristus? Radujeme se v Duchu svatém i tehdy, když na nás doléhají životní těžkosti? Dokážeme se uprostřed všelijaké tísně radovat v Kristu? Jsme pro druhé křesťany dobrými vzory? Je náš život víry pro lidi kolem nás povzbuzením? Žilo by se našim bližním hůř, kdybychom nebyli? Není náhodou evangelium v našem srdci tak trochu uvězněno? Nebo se u nás dlouho neohřeje, protože máme potřebu dělit se o ně s druhými lidmi? A nakonec: Jsme ochotni sloužit živému Bohu i za cenu, že nám tato služba čas od času v tomto světě přinese těžkosti? Nebo je služba Hospodinu pro nás až na druhém místě, přičemž na prvním místě je vlastní pohodlí, klid, hezký a bezproblémový život?

Ne, nebojme se! Pokud na sobě v této chvíli skoro žádné znaky Božího vyvolení nepozorujeme, neznamená to automaticky, že nepatříme Pánu! To v žádném případě! Může to být tím, že jsme k sobě přehnaně kritičtí. To pak je třeba, abychom o svém životě víry mluvili s druhými lidmi, kterým důvěřujeme, kteří nás dokážou povzbudit. Nebo se zrovna nacházíme v duchovním útlumu. Tápeme. Jen plápoláme, či spíš pohasínáme. I to se křesťanům stává. Klíčové je, abychom vždy znovu povstali, prosili Krista o novou podporu a posilu. On nám ji dá, tomu věřme!

Já však dnes chci vyjádřit svou vděčnost Pánu Bohu za vás. Jsem vděčný Pánu, že si vás ve své moudrosti vyvolil a povolal k životu s Kristem. Že vás přivedl skrze Pána Ježíše Krista k sobě. Že vás pevně drží, aby se vaše víra pod tíhou všelijakých těžkostí a problémů nerozpadla jako domeček z karet. Že díky němu vytrváte, v radosti Ducha svatého. Že z jeho popudu posloucháte slovo Boží, snažíte se podle něj žít, usilujete sloužit živému Bohu a skutečně jste v tom jako sbor příkladem dalším křesťanským společenstvím. Že si také z Boží moci zachováte naději. Naději, kterou nikde jinde nenajdeme než v Pánu Ježíši Kristu ukřižovaném, vzkříšeném a přicházejícím ve slávě. Jsem za vás Pánu Bohu vděčný.

Modlitba:

Chvála tobě, Pane Ježíši Kriste, že nás všechny posiluješ, jsi s námi, mluvíš k nám. Děkujeme ti jeden za druhého. Děkujeme ale také za ty, které vidáme jen zřídka. A prosíme tě, aby se ještě na mnohých lidech kolem nás projevilo tvé odvěké povolání, tvá mocná a hluboká láska. Prostě: Ať k životu s tebou povstanou další lidé, Pane Ježíši Kriste! Amen.